

Ret til Erstatning eller Tilbagebetaling. — Efter med disse Ord at have begrundet Udvalgets Stilling til Lovforslaget henviser jeg i øvrigt til den Motivering, som Udvalget har givet i sin Betænkning, og jeg tillader mig at anbefale Udvalgets Indstilling.

Justitsministeren (Rump): Det Lovforslag, som det ærede Udvalg sætter i Stedet for Regeringens Forslag, kan jeg ikke tillægge nogen Interesse. Jeg kan ikke betragte det som et rimeligt Ækvi-valent for, hvad der er blevet vedtaget i det andet Ting og foreslaaet i dette Ting. Jeg tvivler overhovedet højlig paa, at det, hvis det blev til Lov, paa nogen Maade vilde kunne betragtes som et Fremskridt, i det mindste naar man tager Institutet i sin Helhed, og navnlig kan jeg ikke i nogen Henseende betragte det som en Del af Regeringens Forslag, som vil blive accepteret, medens man bortkaster det øvrige. Saaledes er min Stilling til Lovforslaget. Hvorledes man vil stille sig i det andet Ting, naar Lovforslaget kommer dertil, kan jeg ikke vide, men jeg tvivler meget paa, at man der vil betragte det paa anden Maade. Naar den ærede Ordfører som Hovedhensynet har opstillet Hensynet til den praktiske Trang, som skulde være bestemmende for, i hvilket Omfang man vilde lovgive paa dette Omraade, vil jeg dertil sige: ja, det har sig nu saa som saa med Paaberaabelsen af den praktiske Trang. For saa vidt man derved tænker paa, hvad der kan komme den enkelte til gode, hvad den enkelte overhovedet føler Trang til at faa fastsat, kan det jo meget vel være, at man kunde sige, at disse Bestemmelser i enkelte Henseender vilde imødekomme den praktiske Trang, men naar man vil se det fra Samfundets, fra Lovgivningens Standpunkt, turde det være, at man passende kunde sige, at der var en praktisk Trang paa dette Omraade til at faa Bestemmelser, der vare heldigere, fuldstændigere, naturligere og mere svarende til Samfundsforholdenes Udvikling end de, man nu har. Overhovedet er det, som man har her paa dette Omraade, meget lidt og i Virkeligheden aldeles utilstrækkeligt, det er ikke svarende til, hvad der er gældende Ret andre Steder, og næppe heller svarende til Samfundsforholdene, som de ere nu til Dags i deres store komplicerede Indretning i Retsforholdenes Talrighed, som gør, at man i forskellige Henseender bør have andre Bestemmelser end dem, der bleve givne for 200 Aar siden. Hovedbestemmelsen gaar jo ind paa at afkorte Præskriptionsfristen

for de saakaldte Regningskrav til 5 Aar, og i øvrigt overholde den tyveaarige Præskriptionsfrist. Til Støtte for at bibeholde denne anfører Udvalget, at dette er noget, som Befolkningen har levet sig ind i og er fortrolig med, og at det ikke er sagt, at Befolkningen vilde kunne blive fortrolig med de ny Frister. Aa jo! jeg tror, man hurtig vil kunne leve sig ind i, at man for nogle Fordringer har en Frist af 3 Aar, for andre 10, for atter andre 20 Aar, naar Delingen blot er hensigtsmæssig. Det vil gaa ganske simpelt ad praktisk Vej og f. Eks. ikke være en Smule vanskeligere end den Forandring, som skete, da man gik over fra Rigmønt til Krønemønt eller Forandringer paa mange andre Omraader. Af Hensyn til de dermed forbundne Vanskeligheder er der virkelig ingen Grund til at beholde som Hovedreglen en saa lang Præskriptionsfrist, som man nu ikke mange Steder, om overhovedet nogetsteds, har noget tilsvarende til. Saa siger det ærede Udvalg: ja, men vi have dog Regningskravene, der ere Forholdene ganske særlige, og henviser til, hvorledes Forholdene stille sig i Købmandshandelen og i andre lignende Forretninger. Men Udvalget har jo selv sagt, at man ikke alene skal tage Hensyn til Handelen, men ogsaa gaa videre. Og hvad er det saa for et Begreb om Regningskrav, man her opstiller, hvorved man skulde opnaa at faa givet Bestemmelser, som afhjælpe en praktisk Trang, idet man mener, at ved alt, hvad der ligger uden for dette Begreb, er der ikke nogen praktisk Trang af afhjælpe? Den ærede Ordfører (Krabbe) definerede Regningskrav som det, der ikke støtter sig til Haandskrift eller overhovedet til Dokumenter. Efter denne Definition vil man imidlertid ikke faa med en hel Del af de Tilfælde, der falde ind under Lovforslagets § 3, hvor der dog turde være en betydelig Trang til en Forældelsesfrist. Dem faar man ikke med, fordi adskillige af dem støtte sig til Dokumenter. Jeg skal tage nogle praktiske Tilfælde, f. Eks. Lejefgift af faste Ejendomme. Man lejer en Lejlighed i maanedsvis eller halvaarsvis, og saa betaler man enten maanedsvis eller halvaarsvis osv. Er det ikke lige saa naturligt at have en treaarig eller femaarig Præskriptionsfrist her som med Hensyn til Gæld, man har i Butikker? Jeg skal endvidere henvise til § 3 Nr. 2: Restancer af stadig tilbagevendende Afgifter, forfalden Rente, Restancer af Livrente, Overlevelsesrente, Pension, Aftægtsydelse, Underholdningsbidrag eller anden lignende